

FG Jaarverslag augustus 2020 – 31 december 2021

De invloed van Covid-19 was ook in 2021 duidelijk merkbaar als het gaat om het toezicht op de verwerking van persoonsgegevens (vaak ook privacy genoemd) binnen de gemeente Veere. De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) geeft overheden en bedrijven tijdens de coronacrisis ruimte om zich te concentreren op de bestrijding van corona. Zo kregen organisaties waar nodig meer tijd om te reageren op vragen en gaf de AP initiatieven om de volksgezondheid te beschermen ruim baan, maar privacy blijft ondanks alles onverminderd belangrijk. Dat is ook de insteek binnen de gemeente Veere waar privacy inmiddels een vast aandachtspunt is bij het uitvoeren van de gemeentelijke taken.

Terugkijkend op het jaar 2021 (en het staartje van 2020) kan worden geconstateerd dat het principe Privacy First ingebed is binnen de organisatie. Of het nu gaat over de implementatie van het nieuwe parkeerbeleid, thuiswerken, de verwerking van zorggegevens of cameratoezicht medewerkers en burgers weten de weg naar de functionaris voor de gegevensbescherming en/of de privacy officer goed te vinden met vragen, opmerkingen, maar ook suggesties van hoe het anders kan. En dat is belangrijk want op deze manier houden we elkaar scherp en zorgen we ervoor dat Privacy First geen dode letter is.

Dat blijkt ook uit de evaluatie van het toezichtsplan. Daarin stonden de o.a. de volgende punten: het structureel borgen van privacy in de bedrijfsprocessen, de actualisatie en evaluatie van het privacybeleid en de invulling van de rol van de gemeenteraad binnen het privacybeleid. Met betrekking tot deze punten kan worden vastgesteld dat het verwerkingsregister inmiddels verder verfijnd is en dat waar mogelijk een koppeling aan de werkprocessen wordt gerealiseerd. Iets wat heel logisch klinkt, maar wat in praktijk een enorme klus blijkt te zijn. Nu deze klus zijn voltooiing nadert is de basis voor de verwerking van persoonsgegevens beter geborgd dan voorheen.

Dat geldt ook voor de actualisatie van het privacybeleid. De eerste versie van dit beleid kwam in 2018 tot stand aan de vooravond van de implementatie van de AVG (en als opvolger van het WBP beleid). Inmiddels is er veel praktijk ervaring opgedaan en is het privacy beleid aangescherpt en aangevuld. Binnenkort wordt het geactualiseerde privacybeleid vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders en door de gemeenteraad.

In juni 2021 heeft de gemeenteraad besloten dat het privacybeleid ook voor de gemeenteraad geldt. In praktijk was dat al het geval, maar dat was formeel nog niet vastgelegd. In 2022 is ook voor de gemeenteraad privacy daarmee een belangrijk agendapunt geworden. Niet onbelangrijk nu we weer een nieuwe raadsperiode voor de boeg hebben.

Met de borging van privacy binnen de bedrijfsprocessen en het opstellen van beleid blijft het privacy kader helder, maar met name ook bij de uitvoering van de processen (en veranderingen daarin) moet aandacht worden besteed aan de verwerking van persoonsgegevens. Binnen het kader van de AVG is daarvoor de data protection impact assessment (de DPIA) beschikbaar. Over de afgelopen periode zijn er verschillende DPIA's uitgevoerd waaronder die voor het cameratoezicht in het kader van openbare orde o.a. tijdens de zomer en tijdens de jaarwisseling.

Hierover is ook nadrukkelijk het advies van de FG gevraagd. Samen met betrokken partijen waaronder de politie en de Walcherse gemeenten en Schouwen-Duiveland wordt er gewerkt aan een heldere procedure. Zo kan cameratoezicht een toegevoegde waarde hebben zonder (ontoelaatbare) inbreuk te maken op de privacy van de individuele burger.

Ook is nadrukkelijk advies gevraagd aan de FG over doorgifte van persoonsgegevens met landen buiten de EU. Dat risico kan zich immers sneller voordoen dan verwacht omdat bijvoorbeeld servers voor cloudoplossingen zich overal ter wereld kunnen bevinden. Het is dan van belang om ook in die situaties de juiste verwerking van persoonsgegevens te borgen. Concreet betekent dit dat voor de inzet van een partij die zich in een derde land bevindt een modelcontract moet worden afgesloten. Daarbij moet dan ook bedacht worden dat het afsluiten van een dergelijk modelcontract slechts een eerste stap is. Na ondertekening volgen namelijk ook andere verplichtingen zoals de aantoonbaarheid van maatregelen. Het verdient daarom de voorkeur om zoveel mogelijk te werken met partijen binnen de Europese Unie.

Een onderwerp wat minder aandacht heeft gekregen dan het verdient is het opschonen van mailboxen. Mede door de invloed van het thuiswerken dient hiervoor in 2022 meer aandacht te zijn. De AVG heeft de digitale overheid nadrukkelijk benoemd als focusgebied¹ juist omdat lokale overheden beschikken over een grote hoeveelheid persoonsgegevens. Dat vraagt om gericht werken aan het verantwoord inzetten van de verwerking van persoonsgegevens en deze bijvoorbeeld niet langer te bewaren dan noodzakelijk. De gemeente Veere heeft hiervoor beleid en dat vraagt om strakke regels met betrekking tot het archiveren en opslaan van bijvoorbeeld e-mails van burgers zowel op papier als in de praktijk.

Een goed voorbeeld hoe op het gebied van de digitale overheid stappen worden gezet is de verbeterslag die gemaakt wordt op basis van de evaluatie van de uitbesteding van taken rondom de belastingtaken aan de gemeente Middelburg. In 2021 zijn de eerste stappen gezet tot het uitvoeren van een DPIA voor deze samenwerking. Met de uitkomsten van de DPIA kan de borging van persoonsgegevens, maar vooral ook het formeel beleggen van de verantwoordelijkheden geoptimaliseerd worden.

In 2021 zijn er 20 datalekken geweest. Van deze datalekken is in drie gevallen besloten om deze ook te melden bij de AP. Ook in 2021 zijn de meeste datalekken te relateren aan het onzorgvuldig omgaan met e-mail. Voor het gebruik van e-mail zijn een aantal technische maatregelen ingericht echter de incidenten die gemeld worden zijn vaak niet technisch van aard, maar hebben te maken met onzorgvuldigheid van de verzender. Dit risico wordt door middel van gerichte awareness-acties gepoogd te verkleinen.

Tevens zijn er in 2021 twee inzageverzoeken ontvangen. Eén verzoek is afgehandeld (gehonoreerd). Het andere verzoek bleek onvoldoende specifiek en is daarom afgewezen.

Terugkijkend op verslagperiode kan gesteld worden dat de invloed van Covid-19 nog steeds merkbaar is binnen het toezichtskader. Het houden van toezicht op afstand is immers een uitdaging omdat veel mensen thuis werken. Goed dat daarom is ingezet op het onderhouden van het bestaande privacy bewustzijn en doorlopend aandacht is geweest voor veilig thuiswerken o.a. door middel van communicatie via intranet.

Privacy first is en blijft de rode draad bij het verwerken van persoonsgegevens binnen de gemeente Veere en dat is een goede zaak.

Mr. Drs. Brigitte Hendrikse-Troost
Functionaris voor Gegevensbescherming Gemeente Veere

¹ Focus AP 2020-2023 [focus_ap_202-2023_groot.pdf \(autoriteitpersoonsgegevens.nl\)](#)